

รูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่

The Model for Management of Teacher Professional Experience Training to Develop the Modern Teachers' Quality

วิลาวัณย์ จาเรวิริyanan*

บทคัดย่อ

การวิจัยพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามวงจร PDCA ๒) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู ๓) สร้างและประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ๓๗ คน อาจารย์นิเทศก์ ๑๙ คน และครูพี่เลี้ยง ๒๖ คน ได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินรูปแบบ สถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าความแปรปรวนพหุ (MANOVA) ผลการวิจัย พบว่า

๑) การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ มีคะแนนมากกว่าเกณฑ์ ส่วนการรับรู้ของครูพี่เลี้ยง มีคะแนนน้อยกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ๒) แนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู พบว่าครัวจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน เน้นฝึกวิเคราะห์ คุรุปั่นเพาะความเป็นครูตั้งแต่ปี ๑ สถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพต้องมีความพร้อม อาจารย์นิเทศก์มีทักษะการจัดการเรียนรู้และวิจัย ครูพี่เลี้ยงเป็นแบบอย่างที่ดี ๓) รูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ๔ ขั้นตอน ได้แก่ วางแผน ปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุง องค์ประกอบคุณภาพครูยุคใหม่มี ๓ ด้าน คือ ความรู้ การจัดการเรียนรู้ และคุณลักษณะความเป็นครู ผลการประเมินรูปแบบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ/การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู/คุณภาพครูยุคใหม่

Abstract

The purposes of this mixed method research were to 1) study the current condition of professional teacher training management according to the PDCA cycle; 2) study the guidelines from experts' opinions on professional teachers training management to develop the modern teachers' quality, and 3) create and evaluate the model for management of teacher professional experience training to develop the modern teachers' quality. The sampling was conducted through two-stage random sampling as follows: 312 students, 169 supervisors, and 262 experienced teachers. Data were collected using questionnaires, interview forms, and evaluation forms. Analysis was carried out by descriptive statistics and multivariate analysis of variance (MANOVA). The research results were as follows:

1) It was found that the condition of professional teacher training management as perceived by supervisors was higher than the criteria, and the experienced teachers' perception was lower than the criteria with the statistical significance of 0.5 2) The result of the guidelines studied from the experts' opinions on the professional teachers training management to develop the modern teachers' quality revealed that learning management for modern teachers should be through training such as research based, learning by analysis, bolting teacher awareness. The faculty of education should choose the appropriate schools for training and choose supervisors with the learning management and research skills and also choose experienced teachers able to act as role models. 3) There were four processes in the model for management of teacher professional experience training to develop the modern teachers' quality as follows: plan, do, check/ evaluate and act. There were three elements for the quality of the modern teachers' quality as follows: knowledge, learning management and teacher characteristics. The result of a model evaluation was appropriate at the highest level.

KEYWORDS: MANAGEMENT/TEACHER PROFESSIONAL EXPERIENCE TRAINING/ MODERN TEACHER'S QUALITY

บทนำ

สถาบันผลิตครู มีภารกิจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๗ มาตรา ๔๙ ในการผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เหมาะสมที่จะเป็นวิชาชีพชั้นสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๗) จำเป็น ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบในการผลิตครู ให้ได้ครูใหม่ ที่มีทั้งความเก่ง ความดี และความทันสมัยเป็น “บัณฑิตครูแบบใหม่” ที่เรียกว่า “ครุวิชาชีพ” เป็น ครูที่สามารถจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับ ยุคสมัย รู้เท่านั้นgrade แลกเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถเป็นผู้อี้อ่อนนำways ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมแก่ผู้เรียน โดยที่ตัวครูเอง ก็ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

ครูเป็นปัจจัยของความสำเร็จในการพัฒนา การศึกษาโดยรวม สังคมทั้งสังคมยังคงมีความ คาดหวังในตัวครูสูงว่า ครูแห่งอนาคต หรือครู ยุคใหม่จะต้องทำหน้าที่เป็นทัพหน้าในการเพชริญ กับสภาพการณ์ทั้งหลายทั้งปวงในสังคม ทั้งที่ดำรง อยู่ และที่กำลังจะเกิดตามมา ครูไทยแบบใหม่จะ มีใช่ เรือจ้าง อย่างที่หลาย ๆ ฝ่ายเคยรู้จัก และ คุ้นเคยอีกต่อไป แต่จะต้องเป็น เรือรบที่ดีด ขีปนาวุธอันทรงพลัง ที่พร้อมจะประการศัสตกรรม กับสิ่งพิเศษ และความไม่ดีงามต่างๆ ในสังคมไทย ทั้งในห้องเรียน ในสถานศึกษา และในสังคม ประเวศ วะสี (อ้างถึงใน ดาวรุ่ง ชะรีอ่า, ๒๕๔๗) หากครูไทยในอนาคตไม่สามารถแบกรับภาระ ดังกล่าวなんได้ ก็จะไม่มีหลักประกันอื่นใด เลยว่างานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน จะ สามารถนำพาผู้เรียนไปสู่ภาวะความเป็นคนไทย

แบบใหม่ตามความมุ่งหวังของฝ่ายต่างๆ ได้ และ เมื่อพิจารณา กันอย่างถ่องแท้แล้วก็จะเห็นได้ว่า คนในอาชีพอื่น และวิชาชีพอื่นๆ จะไม่ถูกคาดหวัง ให้ต้องรับภาระในการพัฒนาคนเท่ากับคนที่เป็น ครู ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า “การพัฒนาคน” และ “คุณภาพของคน” จึงเป็นหน้าที่ของครูโดยตรง ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.๒๕๔๘ -๒๕๕๐) ได้กำหนดกรอบแนวทางการ ปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ไว้ ๔ ประเด็น โดยกำหนดให้มีการพัฒนาครูยุคใหม่ เป็นประเด็นหนึ่งในข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (สำนักงานเลขานุการสภาพการ ศึกษา, ๒๕๔๗) ดังนั้น การผลิต “ครุวิชาชีพ” หรือ “ครูยุคใหม่” ด้วยการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ให้มีคุณภาพทั้งด้าน วิชาการและวิชาชีพสมดังเจตนา รมณ์แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘ ดังกล่าว จะสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี จำเป็นต้องมีรูปแบบการบริหาร จัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

ไฟชูร์ย์ ลินลารัตน์ และคณะ (๒๕๔๔) ได้ วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการครุศึกษาเชิง สร้างสรรค์และผลิตภาพ ภายใต้ชุดโครงการ วิจัยบูรณาการ เรื่อง การเปลี่ยนผ่านการศึกษา สู่เศรษฐกิจฐานความรู้ พบว่า เป้าหมายของการ ผลิตครู คือการที่เราจะสอนให้ไปสร้างคนรุ่นใหม่ ของสังคมไทยให้ได้คนรุ่นใหม่ที่ครูควรจะสร้างขึ้น อย่างน้อยควรจะมีคุณลักษณะ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) รู้ทันรู้นำโลก (Smart Consumer) คือ การเป็น คนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณรู้ที่จะเลือก หรือไม่เลือกสิ่งใดด้วยเหตุผลอะไร จะเลือกสิ่งนี้ เพราะอะไร ไม่หลงตามกระแสและข้อมูลผูกขาดของ

สำนักข่าวต่างประเทศหรือในประเทศเองไม่เหลงตามกระแสของโฆษณาชวนเชื่อในทางธุรกิจ ไม่ตามกระแสสังคมโดยไม่มองตนเอง เป็นต้น ๒) เรียนรู้ชำนาญ เชี่ยวชาญปฏิบัติ (Breakthrough Thinker) คือ การเป็นคนที่สามารถคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ขึ้นได้ในสังคมไทยเอง เมื่อคิดแล้วก็พัฒนา ตามความคิดนั้นๆ ได้ เพื่อให้เกิดผลงาน (product) ขึ้นมาให้ได้ ผลงานจะต้องเป็นผลงานที่เกิดจากการคิดขึ้นใหม่บนพื้นฐานของสังคมไทยเอง หรือคิดต่อยอดจากผลงานของต่างประเทศก็ได้ ๓) รวมพลังสร้างสรรค์สังคม (Social Concerned) คือ การเป็นคนรุ่นใหม่ในสังคมไทยที่มีความรู้สึกร่วมได้ร่วมเสียกับสังคม มีสำนึกรักสังคม เห็นว่าปัญหาและทางออกของสังคมไทยจะต้องเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน การปลูกฝังจิตสำนึกรักสังคมจึงเป็นเรื่องสำคัญ สำหรับครูและคนรุ่นใหม่ ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขสังคมไทยเองและสังคมโลกด้วยพร้อมกันไป ๔) รักษารัตนธรรมไทย ไฝลันติ (Thai Pride) คือ การมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและเห็นวัฒนธรรมของตนเป็นสิ่งสำคัญ เช่นเดียวกับทุกกลุ่มคนในโลกจะมีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน คุณลักษณะข้อนี้ควบคู่ไปกับการเห็นคุณค่าของบุคคลอื่นๆ ในสังคมและในโลกของเราเองที่มีความหลากหลาย ให้แต่ละคนเป็นตัวของเขาระบุ ไม่บังคับให้คนอื่นเข้าเมื่อเรา หรือให้โลกเป็นแบบเดียวกัน วัฒนธรรมเดียวกัน ซึ่งไม่ใช่กฎเกณฑ์ของธรรมาชาติ

การครุศึกษาแนวใหม่จึงต้องมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างครูที่สามารถให้การศึกษาและพัฒนานักเรียนให้เกิดคุณลักษณะ ๔ ร. ดังกล่าว โดยครูเองก็ควรต้องมีลักษณะเหล่านี้ด้วยก่อน

จากความสำคัญและปัญหาดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงตระหนักรถึงการกิจจันสำคัญในการผลิตครูยุคใหม่ ตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งต้องเป็นครูที่มีความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนไทยที่พึงประสงค์ ในฐานะที่เป็นพลเมืองและพลโลก ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการจะผลิตครูยุคใหม่ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ส่อง ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามวัจกรรม PDCA

๒. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู

๓. เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ จำนวน ๔๐ แห่ง แบ่งเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ๔ แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคกลาง ๙ แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๙ แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ๕ แห่ง และ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๖ แห่ง โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณจาก ประชากร ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน ๑,๔๙๔ คน กลุ่มที่ ๒ อาจารย์นิเทศ จำนวน ๒๙๕ คน และกลุ่มที่ ๓ ครูพี่เลี้ยง จำนวน ๗๖๔ คน รวมประชากรทั้ง ๓ กลุ่ม จำนวน ๒,๔๕๓ คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้วิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามโควตา (Quota-Stratified Random Sampling) ตามภูมิภาคฯ ๘ แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ๕ แห่ง (ได้แก่ ๑) ภาคเหนือ คือ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ๓) ภาคกลาง คือ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ๔) ภาคใต้ คือ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และ ๕) กรุงเทพมหานคร คือ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์กฤษ

ขั้นที่ ๒ การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportion-Stratified Random Sampling) โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำและกำหนดสัดส่วนของกลุ่มประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละมหาวิทยาลัยราชภัฏโดยใช้วิธีการของ ทารो่ ยามาเน่ (Yamane อ้างถึงใน ชีรุณิ เอกะกุล, ๒๕๔๓) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ กลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สัดส่วน

๔.๔.๑ กลุ่มอาจารย์นิเทศ ๐.๗:๑ และ กลุ่มครูพี่เลี้ยง ๒.๔:๑ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ กลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน ๓๑๙ คน กลุ่มอาจารย์นิเทศ จำนวน ๑๙ คน และกลุ่มครูพี่เลี้ยง จำนวน ๒๖๗ คน

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อคุณภาพของครุยุคใหม่ ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ ผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ คน ดังนี้ เป็นผู้มีประสบการณ์ในวิชาชีพครู ได้แก่ ผู้มีประสบการณ์ในการสอน ผลิตและพัฒนาหลักสูตรและประเมินด้านการศึกษามากกว่า ๒๐ ปี หรือได้รับรางวัลทางวิชาชีพครู และมีประสบการณ์ด้านนโยบายการศึกษา ได้แก่ มีส่วนในการพัฒนานโยบายทางการศึกษาของคณะ มหาวิทยาลัยหรือในระดับชาติ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครุยุคใหม่

ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้มีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาดังนี้

๑. ศึกษาการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามวงจร PDCA

๒. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครุยุคใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครุภัณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามวาระ PDCA ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพครูยุคใหม่ ซึ่งหมายถึง ครูที่มีคุณลักษณะ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะความเป็นครู ซึ่งเป็นไปตาม มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ และมาตรฐานวิชาชีพครูของ สำนักงานเลขานุการครุสภากา รวมทั้งเป็นครูที่มี คุณลักษณะเป็นคนรุ่นใหม่ในยุคเศรษฐกิจฐาน ความรู้ และเตรียมพร้อมทักษะสำหรับคุณครู ที่ ๒๐ และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ขอบเขตด้านสถานที่และเวลา

งานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะ คณบดีครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เป็นตัวแทน จาก ๕ ภูมิภาค ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์กฤษ

ช่วงเวลาที่ศึกษา ได้แก่ ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสม วิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตาม วาระ PDCA โดยแบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต ครู

ขั้นตอนที่ ๓ สร้างรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ ๔ ประเมินคุณภาพของรูปแบบ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพ ครูยุคใหม่

ขั้นตอนที่ ๕ ปรับปรุงรูปแบบ

ผลการวิจัย

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาการบริหารจัดการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตามวาระ PDCA

๑. การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามวาระ PDCA ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ ของมหาวิทยาลัย ราชภัฏในภาพรวม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการ ทุกด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมากเท่ากัน เฉพาะ ด้านการวางแผน (Plan) มีค่าสูงที่สุดรองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบ (Check) ด้านการนำแผนไป ปฏิบัติ (Do) และด้านการปรับปรุง (Act)

๒. การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามวาระ PDCA ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ เมื่อเปรียบเทียบ

กับเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ พบว่า การฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวม มีคะแนนมากกว่าเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีคะแนนด้านการวางแผน (Plan) และด้านการตรวจสอบ (Check) มากกว่าเกณฑ์ที่ตามที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่มีคะแนนด้านการนำแผนไปปฏิบัติ (Do) และด้านการปรับปรุง (Act) น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๓. สภาพการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตามการรับรู้ของครูพี่เลี้ยงในภาพรวม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการทุกด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมากเท่ากัน โดยเฉพาะด้านการตรวจสอบ (Check) มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุง (Act) ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ (Do) และด้านการวางแผน (Plan)

๔. การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามวงจร PDCA ตามการรับรู้ของครูพี่เลี้ยงในภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ พบว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวม มีคะแนนน้อยกว่าเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีคะแนนด้านการวางแผน (Plan) ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ (Do) และด้านการปรับปรุง (Act) น้อยกว่าเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่มีคะแนนด้านการตรวจสอบ (Check) ไม่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่มีคะแนนด้านการตรวจสอบ (Check) มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕. การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวม ตามการรับรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การบริหารจัดการทุกด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมากเท่ากัน โดยเฉพาะด้านการตรวจสอบ (Check) มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ (Do) ด้านการปรับปรุง (Act) และด้านการวางแผน (Plan)

๖. การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบันตามวงจร PDCA ตามการรับรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ พบว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวม มีคะแนนไม่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีคะแนนด้านการวางแผน (Plan) ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ (Do) และด้านการปรับปรุง (Act) ไม่แตกต่างไปจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่มีคะแนนด้านการตรวจสอบ (Check) มากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูสูง ใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู สรุปประเด็นสำคัญในภาพรวมได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการคุรุศาสตร์/คึกษาศาสตร์ควรเตรียมนักศึกษาให้พร้อมและสามารถฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้จริง โดยในความพร้อมนั้นต้องประกอบด้วยทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งในศาสตร์ของวิชาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะ

๒. แนวทางการฝึกประสบการณ์เพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ต้องเริ่มจากอาจารย์ในคณะกรรมการคุรุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่ต้องเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ใหม่ (Transformative Education) เป็นการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based) การจัดการเรียนรู้แบบเป็นฐาน (Project Based) การจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐาน (Research Based) การจัดการเรียนรู้ของอาจารย์มุ่งที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ให้นักศึกษามีทักษะในเรื่อง การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงวิพากษ์ หรือคิดแบบมีวิจารณญาณ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ โดยอาจารย์ผู้สอน สอนวิธีการเรียนรู้ (Learning How to Learn) เน้นการวิเคราะห์ ฝึกทักษะ ทั้งนี้ คณะกรรมการคุรุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะเป็นผู้ฝึกเรียนรู้ (Learning) และมีความกระตือรือร้น (Active)

๓. กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรเริ่มตั้งแต่นักศึกษาอยู่ปี ๑ ให้เริ่มสังเกตการณ์ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เปิดโอกาสให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้สภาพจริงของโรงเรียน และบรรยากาศของห้องเรียน เช่น การดูงานที่โรงเรียน มอบหมายให้ไปศึกษาสภาพโรงเรียน การจัดการในห้องเรียน การปฏิบัติของครู เป็นต้น และจัดทำรายงานเกี่ยวกับโรงเรียนตั้งแต่เรียนอยู่ในปี ๑ เป็นต้นไป

๔. ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นครู ตั้งแต่ปี ๑ จนถึง ปี ๕ เพื่อบริหารจัดการ ให้เกิดความเป็นครู การหล่อหลอมความเป็นครูโดยให้นักศึกษาทุกสาขาวิชาได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยลักษณะกิจกรรมเป็นสถานการณ์ที่สร้างจิตวิญญาณความเป็นครู และเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความรัก

ครรภ์ในวิชาชีพ และความผูกพันของนักศึกษา

๕. ควรเลือกสถานฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีความเข้าใจเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีเวลาให้กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พร้อมที่จะเป็นแหล่งฝึกที่สามารถให้คำแนะนำที่นักศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาและควรถึงขั้นที่นักศึกษานำไปสร้างนวัตกรรม (Innovations) ได้

๖. คณะกรรมการคุรุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นแบบอย่างของการพัฒนาครูยุคใหม่ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ใหม่ที่นักศึกษาจะไปจัดการเรียนรู้ที่โรงเรียน ก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูความมีการฝึกในห้องจุลภาค (Micro Teaching)

๗. ควรคัดเลือกอาจารย์นิเทศก์ที่มีประสบการณ์ในการสอนและนิเทศ ๓ ปีขึ้นไปในการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูความมีอาจารย์นิเทศก์วิชาเอก และอาจารย์นิเทศก์ที่ดูแลเรื่องคุณลักษณะความเป็นครู มีหลักในการเลือกตั้งนี้ ๑) มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาเอก ๒) มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ ๓) มีทักษะด้านการวิจัย

๘. ครูพี่เลี้ยงเป็นบุคคลสำคัญของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ครูพี่เลี้ยงจึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดี (Role Model) ให้แก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยคณะกรรมการคุรุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรจัดทำหลักสูตรหรือจัดโครงการพัฒนาครูพี่เลี้ยง

ตอนที่ ๓ การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่

การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้ผลการศึกษาเอกสารและผลการศึกษาความคิดเห็น ได้ร่างรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ เป็นรูปแบบที่แสดงความล้มเหลวของกระบวนการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ และองค์ประกอบของคุณภาพครูยุคใหม่ มีรายละเอียด ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) ที่มาของรูปแบบ ๒) กระบวนการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ มี ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การติดตาม/ประเมินผล (Check) และการปรับปรุง (Act) ๓) องค์ประกอบของคุณภาพของครูยุคใหม่ มี ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะความเป็นครู

ตอนที่ ๔ ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่

๑. ที่มาของรูปแบบ กระบวนการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนา

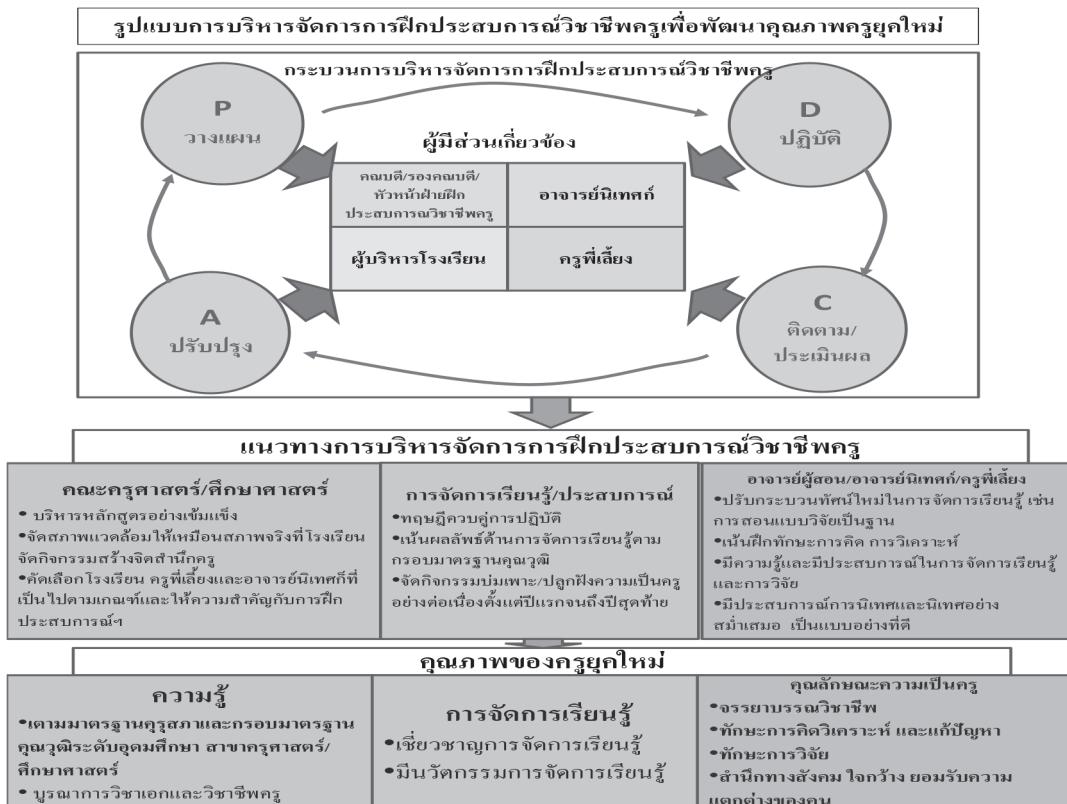
ครูยุคใหม่ และองค์ประกอบของคุณภาพของครูยุคใหม่ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$) โดยวัดถุประสงค์ของรูปแบบมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$)

๒. กระบวนการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาครูยุคใหม่ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ/ประเมินผล (Check) และการปรับปรุง (Act) มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$) โดยการวางแผนมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$)

๓. องค์ประกอบของคุณภาพของครูยุคใหม่ ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมในทุกองค์ประกอบในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.80$)

รูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่ได้จาก การวิจัยนี้ เป็นดังแผนภาพด้านล่าง

รูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครุยุคใหม่

แผนภาพที่ ๑ รูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครุยุคใหม่

อภิปรายผล

๑. ผลการศึกษาการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๑.๑ การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามการรับรู้ของกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดย เนพะด้านการวางแผน (Plan) มีค่าสูงที่สุด ส่วนค่าที่ต่ำที่สุด ๒ ด้านได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) และการปฏิบัติ (Act) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ให้ความสำคัญกับการวางแผนมากกว่ากระบวนการในด้านอื่น ลอดคล้องกับกฤษณ์ สงสวัสดิ์ (๒๕๕๙) วิจัยพบว่าปัจจัยด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติมีผลมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งต่างจากครูพี่เลี้ยงที่ให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบหรือประเมินผลมากที่สุด และให้ความสำคัญกับการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนน้อย

(Check) มีค่าสูงที่สุด ส่วนค่าที่ต่ำที่สุด ๒ ด้านได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) และการปฏิบัติ (Act) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาจารย์นิเทศก์ให้ความสำคัญกับการวางแผนมากกว่ากระบวนการในด้านอื่น ลอดคล้องกับกฤษณ์ สงสวัสดิ์ (๒๕๕๙) วิจัยพบว่าปัจจัยด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติมีผลมากกว่าปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งต่างจากครูพี่เลี้ยงที่ให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบหรือประเมินผลมากที่สุด และให้ความสำคัญกับการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนน้อย

๑.๒ การบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาพรวม ตามการรับรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู การบริหารจัดการทุกด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยเฉพาะด้านการตรวจสอบ (Check) มีค่าสูงที่สุด ล้วนค่าต่ำที่สุด คือ ด้านการวางแผน (Plan) แสดงให้เห็นว่านักศึกษาให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบหรือประเมินผลมากที่สุด และให้ความสำคัญกับการวางแผนอย่างสอดคล้องกับความการรับรู้ของครูพี่เลี้ยง

๒. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู

๒.๑ คณบดี/คณครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรเตรียมนักศึกษาให้พร้อมและสามารถฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้จริง โดยในความพร้อมนั้นต้องประกอบด้วยทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งในศาสตร์ของวิชาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Scriven (1993) ที่กำหนดความรู้ความสามารถและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของครูที่ประกอบด้วยความรู้ในเนื้อหา และความสามารถในการสอน ความสามารถในการประเมิน คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และหน้าที่ต่อโรงเรียนและชุมชน และสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูของครุสภาก็ กำหนดมาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์ วิชาชีพ

๒.๒ อาจารย์ผู้สอนในสถาบันผลิตครูสอนวิธีการเรียนรู้ (Learning how to learn) เน้นฝึกทักษะการวิเคราะห์ และฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของชาติด้านทักษะทางปัญญา ที่กำหนดผลการเรียนรู้ให้นักศึกษาสามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง สามารถคิดแก้ปัญหา เสนอทางออกและนำไปสู่การแก้ปัญหา มีความเป็นผู้นำทางปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ๒๕๕๒)

๒.๓ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นครูดังเด็ป ๑ จนถึง ปี ๕ เพื่อปั้นเพาะความเป็นครู การหล่อหลอมความเป็นครูโดยให้นักศึกษาทุกสาขาวิชาได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยลักษณะกิจกรรมเป็นสถานการณ์ที่สร้างจิตวิญญาณความเป็นครู และเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความรักครัวท่าในวิชาชีพ และความผูกพันของนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพที่กำหนดว่าผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรัก ครัวท่า ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ

๒.๔ การคัดเลือกอาจารย์นิเทศที่มีประสบการณ์ในการสอนและนิเทศ ๓ ปีขึ้นไป และมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาเอก ความสามารถด้านการวิจัย และด้านการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับประกาศครุสภาก เรื่องการรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพ ที่กำหนดองค์ประกอบของมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองปริญญาตีทางการศึกษา (หลักสูตร ๕ ปี) ด้านมาตรฐานการผลิต ในส่วนของคุณสมบัติของอาจารย์นิเทศ ที่ต้องมีทักษะการนิเทศ โดยมีประสบการณ์ในการนิเทศไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือมีประสบการณ์ในการสอน ๓ ปี (สำนักงานเลขานุการครุสภาก, ๒๕๕๗)

๓. รูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่เป็นรูปแบบที่ใช้แนวทางการบริหารจัดการตามวงจร PDCA ซึ่งได้จากการศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู ซึ่งผู้วิจัยจัดทำเป็นแนวทางตามขั้นตอน PDCA เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปดำเนินการได้จริง นอกจากนี้รูปแบบฯ ที่ได้จากการวิจัยได้พบองค์ประกอบของคุณภาพครูยุคใหม่ซึ่งนอกจากจะต้องมีคุณลักษณะด้านความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และคุณลักษณะความเป็นครูตามมาตรฐานของหน่วยงานที่กำกับดูแลมาตราฐานการผลิตบัณฑิตครูแล้ว ยังมีข้อค้นพบอีกหนึ่งคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย อาจารย์นิเทศก์ และคุณสมบัติของครูที่เลี้ยง และคุณลักษณะอีกหนึ่งที่จำเป็นต่อการเป็นครูยุคใหม่ที่สำคัญอีกหลายประการ เช่น ทักษะการคิด การแก้ปัญหา ทักษะการวิจัย สำนึกรทางสังคม ได้แก่ การยอมรับความแตกต่างของคน ความมีใจกว้าง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑ คณะกรรมการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

๑.๒ คณะกรรมการศึกษาศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรนำผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตครูเป็นแนวทางการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เช่น การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ การจัดโครงการพัฒนาครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เป็นต้น

๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

สถาบันอุดมศึกษาที่มีการผลิตครูควรพิจารณานำรูปแบบการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่เป็นแนวทางในการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยปรับกระบวนการทั้ง ๔ ขั้นให้เหมาะสมกับบริบทขององค์การ

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๓.๑ ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมศักยภาพความเป็นครูแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในด้านต่างๆ ตามองค์ประกอบคุณภาพของครูยุคใหม่ ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณลักษณะความเป็นครู

๓.๒ ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูที่เลี้ยงในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณ์ สงสวัสดิ์. (๒๕๔๙). รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการศึกษาชีพครุของ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (๒๕๔๒). มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ
ภายนอก: ระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (๒๕๔๒). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ดาวรุ่ง ชะระอ่า. (๒๕๔๗). การพัฒนารูปแบบการผลิตครุวิชาชีพของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีรุ่ง เอกกฤต. (๒๕๔๓). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี:
สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ไพรุรย์ ลินลาวัตน์ และคณะ. (๒๕๔๔). การครุศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ. วารสารครุศาสตร์,
๓๕(๒), ๑๐-๑๒.

เลขาธิการครุสภ. สำนักงาน. (๒๕๔๙). ประกาศครุสภาระเรื่อง การรับรองปริญญาและประกาศนียบัตร
ทางการศึกษาเพื่อการประกอบวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ครุสภ.

เลขาธิการสภากาการศึกษา, สำนักงาน. (๒๕๔๒). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๖๐). (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: พริกหวนกราฟฟิค.

ภาษาอังกฤษ

Scriven, M. (1993). *Duties of the teacher*. Klamazoo: Ellsworth Hall.

ผู้เขียน

อาจารย์ ดร. วิลาวันย์ จากรุอริยานนท์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์กฤษ
กรุงเทพมหานคร ๑๐๕๐๐ อีเมล: wilawan__edu@yahoo.com